

Силабус навчальної дисципліни

«СВІТОВІ АНАЛОГИ КОЗАЦТВА»/«УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО ТА ЙОГО СВІТОВІ АНАЛОГИ»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки; 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 032 Історія та археологія; 014 Середня освіта (Історія)

Освітня програма: Історія та археологія; Середня освіта (Історія)

Рівень вищої освіти: перший (бакалавр)

Курс: III

Семестр: 5

Факультет	історичний
Кафедра	кафедра всесвітньої історії та методик навчання
Викладач	ПІБ: Кривошея Ірина Іванівна Посада: професор E-mail: kryvosheia@i.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=1921
Статус дисципліни	Нормативна / Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни:	4/120 год.
Мова викладання	українська
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (24 год.), семінарські (20 год.), самостійна робота (76 год.) Заочна форма: лекції (8 год.), семінарські (6 год.), самостійна робота (106 год.)
Політика дисципліни	<p>Навчання відбувається на засадах академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти мають враховувати це під час освітньої діяльності з дисципліни.</p> <p>Освітня діяльність з дисципліни включає основні види аудиторної роботи (лекція та семінарське заняття) та самостійне опанування частини матеріалу (контролюється виконанням індивідуальних завдань, модульним контролем та іспитом). На лекціях вітається активне сприйняття та співпраця з викладачем. Використання мобільного телефону на заняттях можливе лише для виконання навчальних завдань. Звук телефону завжди має бути вимкненим. Робота на лекції заохочується додатковими балами. Робота на семінарському занятті буде відбуватися в різних формах, покликаних сформулювати важливі вміння і навички (аналізу матеріалу сприйнятого на слух, вільного мовлення, володіння увагою аудиторії, організаторські вміння, дебатних форм навчання та інші). За умови дистанційного навчання (он лайн) зростає вага використання технічних засобів, комунікація здійснюється за допомогою різних інтернет-сервісів (про що викладач інформує додатково).</p>
Що будемо вивчати?	Предмет курсу: історія українського запорозького та городового козацтва у контексті теорії «Великого Кордону/Фронтиру» та історії його світових аналогів.
Чому це треба вивчати?	Мета полягає в отриманні майбутніми фахівцям теоретичних і практичних знань з історії українського козацтва та його

	світових аналогів
Яких результатів можна досягнути?	Навчитися послідовно та логічно викладати свої знання з історії українського козацтва та його світових аналогів; оперувати основними термінами і поняттями; аналізувати українську історію крізь теорію Великого Фронтиру; визначити основні риси українського козацтва й зіставляти з відомими світовими аналогами
Як можна використати набуті знання та уміння?	Набуті знання і навички дозволяють посилити розуміння, розуміння, сприйняття та застосування етичних норм поведінки відносно інших людей і природи загалом; сформуванню здатність до продуктивної співпраці та соціально-активної життєвої позиції; здатність до захисту власних прав і свобод, здатність до збереження власного здоров'я та застосування здорового способу життя; уміння формувати цілі і задачі особистої діяльності, здатність до критики й самокритики, креативність, наполегливість у досягненні мети, турбота про якість виконуваної роботи, впевненість у собі; виробити готовність до відкритості та толерантності в становленні комунікації в зоні інтенсивної взаємодії різних культур.
Зміст дисципліни	Теорія «Великого Кордону». Історичні попередники/аналоги козацтва. Козацькі спільноти південно-західної частини Великого Кордону (граничари Хорватії, гайдуки, секеї та шляхта-однодворці Угорщини, куруци Трансільванії та ін.). Аналоги зі Сходу Великого Кордону: Військо Донське, козацькі спільноти Волги, Яїку, Тереку Формування козацького стану. Січі. Шляхетський вплив на інституалізацію запорозького козацтва. Владні структури та стратифікація в козацькому середовищі. Козацтво за межами Січі (XVI – перша половина XVII). Політична система та інституційна модель Української козацької держави. Неурядова старшина Української козацької держави. Козацьке землеволодіння, його еволюція в наступні періоди. Система пільг і привілеїв козацької верстви. Козацькі суди, зміни в юрисдикції. Структура рядового козацтва та її зміни в XVIII ст.
Обов'язкові завдання	Студент має обов'язково виконувати завдання до семінарів, виконати ІНДЗ, прореферувавши п'ять статей, пройти модульний та підсумковий контроль.
Міждисциплінарні зв'язки	Курс тісно пов'язаний з історією України ранньомодерної доби та різними курсами з всесвітньої історії.
Інформаційне забезпечення	1.Бачинська О.Козацтво в «післякозацьку» добу української історії (кінець XVIII – XIX ст.). К.: Вища школа, 2011. 287 с. 2.Брехуненко В. Козаки на степовому кордоні: Типологія козацьких спільнот XVI-XVII ст. К., 2011. 503 с. 3.Грибовський В. Поняття «фронтир» і «азійський кордон» як інструменти дослідження українського степового порубіжжя XVI–XVIII ст. Наукові записки. Збірник праць молодих вчених та аспірантів. Т.25. К., 2012. С.109–136. 4.Дашкевич Я. Козацтво на Великому кордоні /Українське козацтво: сучасний стан та перспективи дослідження проблеми (Матеріали «круглого столу») //УІЖ. 1990. №2. С.20-22.

	<p>5.Історія і культура українського козацтва та його світових аналогів. Навчальний посібник. /Укл. Кривошея І.І. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. 134 с.</p> <p>6.Кривошея Ір. І. Неурядова старшина Української козацької держави (XVII- XVIII ст.): монографія. К., 2014. Т.1. 616 с.</p> <p>7.Леп'явко С. Великий кордон Європи як фактор становлення українського козацтва (XVI ст.). Запоріжжя, 2001. 64 с.</p> <p>8.Леп'явко С. А. Аналоги українського козацтва у західному світі / Історія українського козацтва: Нариси у 2-х т. Т.1 / ред. В. А. Смолій. К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2006. С.102-115.</p> <p>9.Мільчев В. І. Сербські граничари на півдні України у 1709-1734 роках як альтернатива запорозькому козацтву //Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. Запоріжжя: Просвіта, 2005. Вип. XIX. С. 29-39.</p> <p>10.Чорновол І. Компаративні фронтири: світовий і вітчизняний вимір. К.: Критика, 2015. 376 с.</p>
Поточний контроль	Виконання завдань до семінарів, модульних контрольних робіт, ІНДЗ.
Підсумковий контроль	екзамен

Розробник _____ (Кривошея Ір.І.)